

Kursplan

för kurs på grundnivå

Förskoledidaktik med inriktning mot språk och kommunikation

22.5 Högskolepoäng

Early Childhood Education: Focusing Language and Communication

22.5 ECTS credits

Kurskod: UB402Y
Gäller från: VT 2016
Fastställt: 2014-06-24
Ändrad: 2015-11-10
Institution Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen

Huvudområde: Förskoledidaktik
Fördjupning: G2F - Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd 2014-06-24 av prefekt vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen enligt gällande delegation från institutionsstyrelsen. Senast reviderad: 2015-11-10.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Antagen till Förskolläraryrket 210 hp (programkod:LFÖRY) från och med vårterminen 2013 samt genomfört hela termin 1 och 2 samt 18 hp från termin 3 med lägst betyget E eller G.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
EXX1	Plan för fältstudie	1
EXX2	Muntlig och skriftlig presentation	3
EXX3	Deltagande i verkstäder och synopsisskrivande	3.5
EXX4	Skriftlig uppsats med muntlig redovisning	7.5
EXX5	Digital produktion	7.5

Kursens innehåll

Kursen behandlar språkets betydelse för lärande samt lekens roll i barns språkliga utveckling. Fokus ligger på förskoledidaktik och det meningsskapande som sker i mötet mellan barn och material, andra barn och pedagoger. I kursen uppmärksammas språk i vid bemärkelse. Exempelvis diskuteras multimodalitet som teckenskapande i form av kroppsliga och verbala uttryck samt estetiska och semiotiska uttrycksformer som musik, skrift och bild. Förskolan som språklig och kommunikativ miljö behandlas utifrån ett mångfaldsperspektiv, vilket omfattar såväl förskolans samhälleliga uppdrag som flerspråkighet. Språkutveckling tas upp i relation till de fyra språkdomänerna, det vill säga fonologi, semantik, grammatik och pragmatik.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- redogöra för barns språktillägnan och utveckling av symboliskt tänkande samt diskutera lekens betydelse i dessa processer,
- diskutera och reflektera kring begreppet meningsskapande utifrån olika teoretiska perspektiv och i förhållande till språkets betydelse för barns lärande och utveckling,
- använda och relatera teoretiska perspektiv på multimodalitet, flerspråkighet och estetiska kommunikationsprocesser i förskolans verksamhet,
- analysera och diskutera barns produktion och reception av text och tecken,

- säkert och kritiskt använda olika medier såsom barnlitteratur och digitala verktyg i förskolans verksamhet,
- utifrån olika teoretiska perspektiv analysera och planera för förskolans verksamhet som en språklig och kommunikativ miljö.

Undervisning

Kursens undervisningsformer är seminarier, föreläsningar, verkstäder, fältstudie, enskilda uppgifter och gruppuppgifter.

Specificerade undervisningstillfällen är obligatoriska. Frånvaro ska kompenseras enligt instruktioner i kursbeskrivningen.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Kursen examineras på följande vis:

EXX1 Plan för fältstudie 1 hp

EXX2 Muntlig och skriftlig presentation 3 hp

EXX3 Deltagande i verkstäder och synopsisskrivande 3,5 hp

EXX4 Skriftlig uppsats med muntlig redovisning 7,5 hp

EXX5 Digital produktion 7,5 hp

b) Betygssättning

Betygssättning på EXX1, EXX2 och EXX3 sker enligt en tvågradig betygsskala:

G = Godkänd

U = Underkänd

Betygssättning på EXX4 och EXX5 sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

c) Betygskriterier

Kursens betygskriterier anges i kursbeskrivningen.

d) Slutbetyg

För slutbetyg på kursen krävs lägst betyget G respektive E på examinationerna, samt att alla uppgifter i kursen enligt kursbeskrivningen är fullgjorda. Betyget på EXX4 är utgångspunkt för slutbetyg, men högre eller lägre betyg på EXX5 kan höja eller sänka betyget ett steg.

e) Omexamination och underkännande

Student som fått lägst betyget E på examinationsuppgift får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. Betyget godkänd kan inte heller ändras till underkänd på studentens begäran.

Student som fått betyget Fx på EXX4 har en gång per examinationstillfälle möjlighet att komplettera sin inlämnade examinationsuppgift inom två veckor efter det att kompletteringsbehovet har meddelats. Därefter, eller om detta inte görs inom angiven tid, skall studenten omexamineras.

Student som fått betyget Fx på EXX5 har en gång per examinationstillfälle möjlighet att komplettera sin inlämnade examinationsuppgift inom en vecka efter det att kompletteringsbehovet har meddelats. Därefter, eller om detta inte görs inom angiven tid, skall studenten omexamineras.

Student som fått betyget U, Fx eller F på examinationsuppgift två gånger av en examinator har rätt att anhålla om att en annan examinator utses för att bestämma betyg på examinationsuppgiften. Framställan härom ska göras till ansvarig studierektor.

För varje kurstillfälle ges två examinationstillfällen under aktuell termin. Ett examinationstillfälle erbjuds även den termin eller det år som kurstillfälle saknas. Formerna för detta preciseras i kursbeskrivningen.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen. Det gäller bland annat följande kurser:

- UDG08L Förskoledidaktik med inriktning mot språk, 30 hp
- UDG27L Förskoledidaktik med inriktning mot språk, B, 30 hp
- UB500Y Förskoledidaktik med inriktning mot språk och kommunikation, 30 hp

Övrigt

Kursen ingår i ämnet Förskoledidaktik i Förskolläraryrket, 210 hp (programkod: LFÖRY).

Kurslitteratur

Obligatorisk kurslitteratur

Berthén, Diana & Eriksson, Inger (2005). Att möjliggöra och bedöma barns skriftspråkstilläggen – ett sociokulturellt perspektiv. *Didaktikens forum* 3(2), ss. 53-73. (Finns som elektronisk resurs) (20 s.)

Bjar, Louise & Liberg, Caroline (2010). *Barn utvecklar sitt språk*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 1-144, 215-230. (160 s.)

Bruce, Barbro (2010). Lek och språk. I Riddersporre, B. & Persson, S. (red.) *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur, ss. 103-118. (Finns som elektronisk resurs) (15 s.)

Carlsson, Reidun & Bagga-Gupta, Sangeeta (2006). "Verktyg och lådor." En studie om språkfokuserade aktiviteter för minoriteter på förskolearenor. *Nordisk Pedagogik*, 26(3), ss. 193-211. (Finns som elektronisk resurs) (18 s.)

Carrington, Victoria & Marsh, Jackie (2008). Forms of literacy. *Beyond Current Horizons. Technology, Children, Schools and Families*, ss. 1-20. (Finns som elektronisk resurs) (20 s.)

Dahlberg, Gunilla; Olsson, Liselott Mariett & Theorell, Ebba (2013). Det Magiska Språket – om små barns relationer till språket, läsande och skrivande i en globaliserad värld. I Aasen, Petter & Björck, Eva (red.) *Resultatdialog 2013*. Vetenskapsrådets rapportserie 4:2013, ss. 59-71. (Finns som elektronisk resurs) (12 s.)

Elm Fristorp, Annika & Lindstrand, Fredrik (2012). *Design för lärande i förskolan*. Stockholm: Norstedts, ss. 36 - 123. (87 s.)

Fast, Carina (2011). *Att läsa och skriva i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. (272 s.)

Forsberg Ahlcróna, Mirella (2012). *Förskolans didaktik och dockan som redskap: Kommunikation och skapande i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. (132 s.)

Gillen, Julia & Hall, Nigel (2010). The Emergence of Early Childhood Literacy. I Hall, Nigel, Larson, Joanne & Marsh, Jackie (red.) *Handbook of Early Childhood Literacy*. London: Sage, ss. 3-12. (Finns som elektronisk resurs) (9 s.)

Jederlund, Ulf (2012). *Musik och språk: ett vidgat perspektiv på barns språkutveckling och lärande*. Stockholm: Liber, ss. 1-73, 157-264. (180 s.)

Kaijser, Lars & Öhlander, Magnus (red.) (2011). *Etnologiskt fältarbete*. Lund: Studentlitteratur, ss. 1-84, 113-173, 265-296. (175 s.)

Klepke, Birgita & Rydell, Susanne (2014). *Skriv populärvetenskapligt*. Stockholm: Liber, ss. 25-34, 64-73. (Finns som elektronisk resurs) (18 s.)

Kress, Gunther (1997). *Before Writing - rethinking the paths to literacy*. London: Routledge, ss. xiii-xxii, 1-110. (119 s.)

Kultti, Anne (2014). *Flerspråkiga barns villkor i förskolan – lärande av och på ett andra språk*. Stockholm: Liber. (131 s.)

Kjällander, Susanne (2014). *En dator per elev – lärande i en digital skolmiljö*. Lund: Studentlitteratur, ss. 9-36, 109-119. (37 s.)

Lenz Taguchi, Hillevi (2015). Betydelsen av materialitet i barns lärande och subjektskapande: Neomaterialism – en ny transdisciplinär forskningsfåra. I Engdahl, Ingrid & Ärlemalm-Hagsér, Eva (2015). *Att bli förskollärare. Mångfacetterad komplexitet*. Stockholm: Liber, ss. 189-192. (4 s.)

Løkken, Gunvor, Haugen, Synnøve & Røthle, Monika (red.) (2008). *Småbarnspedagogik. Fenomenologiska och estetiska förhållningssätt*. Stockholm: Liber, ss. 13-42, 44-63, 96-112, 240-257. (91 s.)

Nikolajeva, Maria (2000). *Bilderbokens pusselbitar*. Lund: Studentlitteratur. (271 s.)

Rhedin, Ulla (2013). Barnet, bilderboken och högläsaren. I Eriksson, Lena, Rhedin, Ulla, & Oscar K (2013). *En fanfar för bilderboken!* Stockholm: Alfabeta Förlag, ss. 167-183. (Finns som elektronisk resurs) (17 s.)

Riddersporre, Bim & Söderman, Johan (red.) (2012). *Musikvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur och Kultur. (190 s.)

Riddersporre, Bim & Bruce, Barbro (red.) (2014). *Berättande i förskolan*. Stockholm: Natur och Kultur, ss. 12-197. (185 s.)

Sandvik, Margareth & Spurkland, Marit (2015). *Språkstimulera och dokumentera i den flerspråkiga förskolan*. Lund: Studentlitteratur. (193 s.)

Schött, Kristina, Hållsten, Stina, Moberg, Bodil & Strand, Hans (2015). *Studentens skrivhandbok*. Stockholm: Liber. (192 s.)

Stern, Daniel (2011). *Ett litet barns dagbok*. Stockholm: Natur & Kultur. (208 s.)

Sundberg, Ulla (2007). En flygande start - barnets första steg mot ett talat språk. I Fagius, Gunnel (red.) *Barn och sång - om rösten, sångerna och vägen dit*. Lund: Studentlitteratur, ss. 25-31. (Finns som elektronisk resurs) (7 s.)

Härutöver tillkommer litteratur för teorispecifik fördjupning, avhandlingar, vetenskapliga artiklar, akademiska uppsatser, artiklar i tidningar och tidskrifter (ca 200 s.), samt skönlitteratur (urval ca 300 s.) och barnlitteratur (urval ca 100 s.).

Referenslitteratur

Skolverket (2010). *Läroplan för förskolan Lpfö 98 [Ny, rev. utg.]*. Stockholm: Skolverket. (Finns som elektronisk resurs)

Skolverket (2012). *Få syn på språket. Ett kommentarmaterial om språk- och kunskapsutveckling i alla skolformer, verksamheter och ämnen*. Stockholm: Skolverket. (Finns som elektronisk resurs)

Skolverket (2013). *Flera språk i förskolan – teori och praktik*. Stockholm: Skolverket. (Finns som elektronisk resurs)

Referenslitteratur i övrigt väljs i samråd med kurslärare. (Se referenslista i kursbeskrivningen.)